បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ
ក្នុងស្រះ ក្នុងស្រែ
និងក្នុងស្រះក្រាលកៅស៊ូប្លាស្ទិក

នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្ម រដ្ឋបាលជលផល
ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥

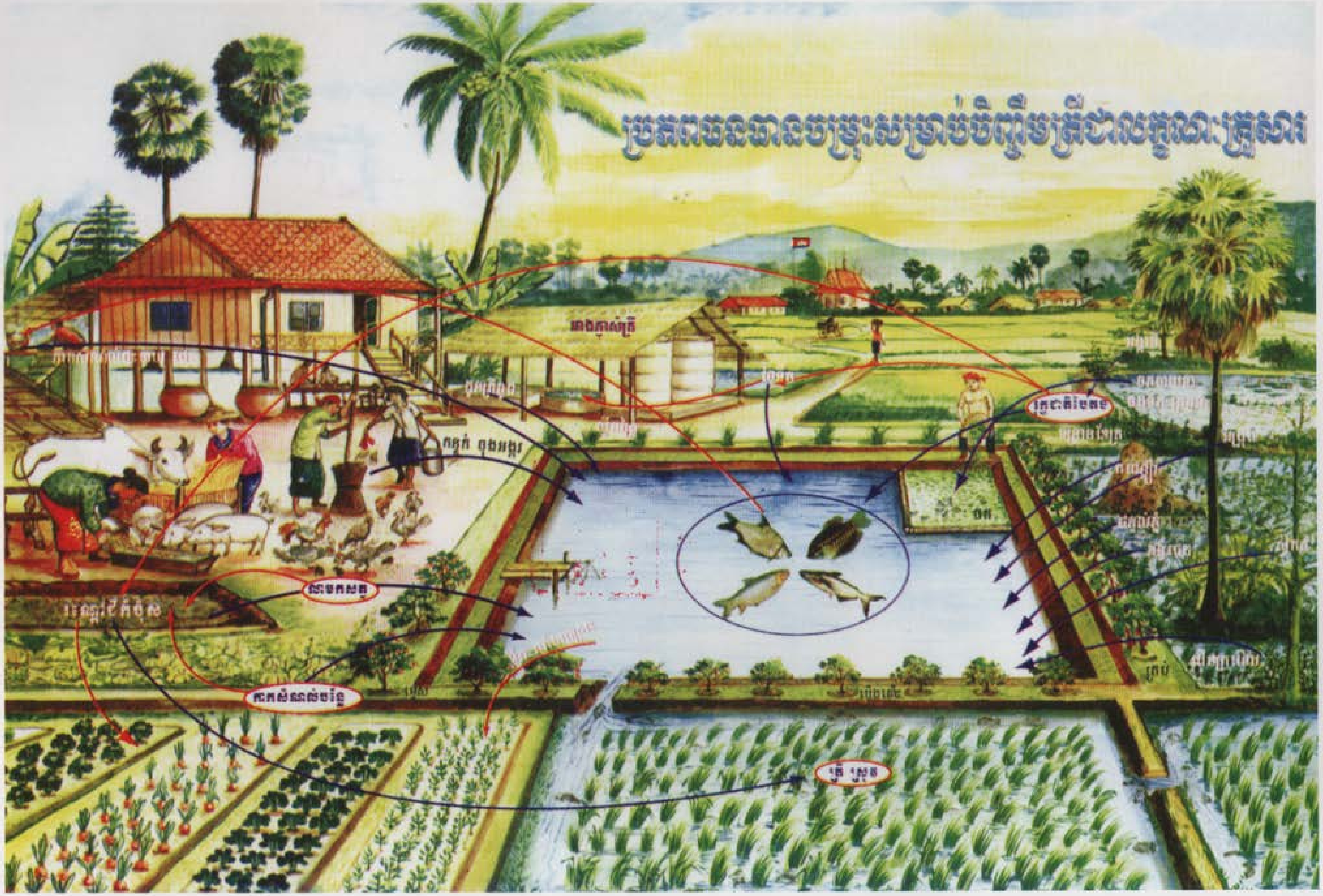
ប្រភពធនធានចម្រុះសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ
លាមកសត្វ
កាកសំណល់បន្លែ

បច្ចេកទេស ចិញ្ចឹមត្រី ក្នុងស្រះ ក្នុងស្រែ និង ក្នុងស្រះក្រាលកៅស៊ូប្លាស្ទិក ជាលក្ខណគ្រួសារ

រៀបចំដោយនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្មនៃរដ្ឋបាលជលផល

ខែ មករា ឆ្នាំ២០១៥

ម.ក.ឯ.ក AIDOC
Code: 147-027
Date:
Donated by:

ផលិតដោយ ៖
គម្រោងបង្កើនផលិតភាព និងផ្សព្វផ្សាយវារីវប្បកម្មទឹកសាប ដំណាក់កាលទី២ (FAIEX 2)

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងដោយ រដ្ឋបាលជលផល នៃក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

១២. របៀបដាក់ជី ក្រោយពេលលែងកូនត្រីក្នុងស្រែ ៤៥
១៣. ការគ្រប់គ្រងស្រែចិញ្ចឹមត្រី ៤៦
១៤. កត្តាសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ៤៧
ផ្នែកទី៣៖ បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីអណ្តែងជាលក្ខណៈគ្រួសារក្នុងស្រះក្រាលកៅស៊ូប្លាស្ទិក
១.ការជ្រើសរើសទីតាំងជីកស្រះ ៤៩
២. លក្ខណៈស្រះចិញ្ចឹមត្រី ៥០
៣. របៀបជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី ៥១
៤. ការរៀបចំស្រះមុនពេលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម ៥២
៥. ការលែងកូនត្រីចិញ្ចឹមចូលស្រះ ៥៤
៦. កម្រិតដង់ស៊ីតេ ឬចំនួនកូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹម ៥៥
៧. ប្រភេទចំណី និងការផ្តល់ចំណី ៥៦
៨. ការតាមដាន និងគ្រប់គ្រងស្រះចិញ្ចឹមត្រី ៥៨
៩. វិធីការពារជំងឺ ៥៩
១០. ការប្រមូលផល ៦០
១១. ការកត់ត្រាទិន្នន័យ ៦១
ឯកសារយោង ៦៣
ផ្នែកទី៤ ៖ ការកត់ត្រាទិន្នន័យ និងវិភាគព័ត៌មាន
- តារាងប្រមូលទិន្នន័យប្រចាំខែ ៦៥

អារម្ភកថា

ជាច្រើនជំនាន់មកហើយប្រទេសកម្ពុជាជាសង្គមមួយនិយមបរិភោគត្រីដែលជារបបអាហារប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសប្រជាកសិករតម្រូវការចាំបាច់ដែលមិនអាចខ្វះបានក្នុងជីវភាពរស់នៅរបស់គាត់ដោយហូបទាំងត្រីស្រស់និងផលិតផលកែច្នៃដូចជា ប្រហុក ផ្អក ទឹកត្រី ត្រីងៀត ត្រីឆ្អើរជាដើម ។ល។ ជាពិសេសប្រហុកដែលជាគ្រឿងផ្សំយ៉ាងសំខាន់របស់ម្ហូបខ្មែរ ដូចជាជនជាតិអឺរ៉ុបចូលចិត្តហូបប៊ឺរ ដូចជាប្រជាជនខ្មែរចូលចិត្តហូបប្រហុកដូចគ្នាដែរ។ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ប្រជាជនខ្មែរត្រូវការទឹកត្រីសម្រាប់មកធ្វើជាម្ហូបប្រចាំថ្ងៃដែរ ។ តាមការសិក្សារបស់គណៈកម្មការជាតិទន្លេមេគង្គបានរកឃើញថា បច្ចុប្បន្នប្រជាជនម្នាក់ហូបត្រីប្រមាណ ៥២.៤ គ.ក្រ ក្នុង១ឆ្នាំ ដូចនេះរៀងរាល់ឆ្នាំប្រជាជនកម្ពុជាត្រូវការបរិភោគសាច់ត្រីកាន់តែច្រើនឡើងៗ(តាមកំណើនស្ថិតិប្រជាជន។)ប្រទេសកម្ពុជាសម្បូរធនធានធម្មជាតិដែលមាននៅក្នុងទន្លេ ស្ទឹង បឹងបួរ ព្រែក អូរ ប្រឡាយនានា។ ប៉ុន្តែមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះដោយសារមានការប្រែប្រួលបរិស្ថានធម្មជាតិ និងកំណើនប្រជាជនបានធ្វើឲ្យតម្រូវការត្រីកាន់តែកើនឡើងជាលំដាប់ ហើយបរិមាណផលត្រីក្នុងធម្មជាតិមិនអាចផ្គត់ផ្គង់បានតាមតម្រូវការ។

ដើម្បីដោះស្រាយបាននូវបញ្ហាតម្រូវការចាំបាច់នេះ មានតែយកចិត្តទុកដាក់អភិវឌ្ឍសកម្មភាពវារីវប្បកម្មទេ ដែលបាននិងកំពុងដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយការខ្វះខាតសាច់ត្រីទទួលទាន និងការចាប់ត្រីពីធម្មជាតិ ព្រមទាំងអាចជួយរក្សាបាននូវប្រភេទត្រីក្នុងស្រុកមួយចំនួនដែលកំពុងឈានទៅរកការដាច់ពូជផងដែរ។ មូលហេតុនេះហើយ បានជាធ្វើឲ្យរដ្ឋបាលជលផលបានកំណត់ទិសដៅ និងយកចិត្តទុកដាក់សម្រេចយកការអភិវឌ្ឍ និងផ្សព្វផ្សាយសកម្មភាពវារីវប្បកម្មជាកត្តាចម្បង ហើយជាជំហានដំបូងត្រូវចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅតាមតំបន់ដែលមានសក្តានុពលក្នុងការអភិវឌ្ឍ ជាពិសេសតំបន់ដែលនៅឆ្ងាយពីដែនឡូត៍នេសាទ ដើម្បីដោះស្រាយបាននូវការខ្វះខាតសាច់ត្រីទទួលទានរបស់ប្រជាកសិករ។ ទាំងនេះស្របទៅតាមប្រសាសន៍របស់ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទដែលបានថ្លែងកន្លងមកថា ដើម្បីជម្រុញកិច្ចអភិវឌ្ឍការងារវារីវប្បកម្មពិសេសនៅតាមជនបទ រដ្ឋបាលជលផលត្រូវបន្តការខិតខំផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីឲ្យបានគ្រប់ទីកន្លែង និងបង្កើតកសិដ្ឋានផលិតកូនត្រីឲ្យបានច្រើនកន្លែងនៅតាម ឃុំ ស្រុក ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលឲ្យកសិកររកទិញកូនត្រីមកចិញ្ចឹមទៀតផង។

ដើម្បីជម្រុញកិច្ចអភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្មឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត រដ្ឋបាលជលផលបានរៀបចំចងក្រងសៀវភៅ **បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ** នេះឡើង ដោយផ្អែកតាមបទពិសោធន៍ដែលបានអនុវត្តកន្លងមក ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយបន្តដល់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសវារីវប្បកម្ម និងកសិករដទៃទៀតយកទៅអនុវត្តទទួលបានជោគជ័យ។

សេចក្តីផ្តើម

ប្រទេសកម្ពុជាសម្បូរធនធានជលផលដែលមាននៅក្នុង ទន្លេ ស្ទឹង បឹងបួរ ព្រែក អូរ ប្រឡាយនានា។ ប៉ុន្តែមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ដោយសារមានការប្រែប្រួលបរិស្ថានធម្មជាតិ និងកំណើនប្រជាជនបានធ្វើឲ្យតម្រូវការត្រីកាន់តែកើនឡើងជាលំដាប់ ហើយបរិមាណផលត្រីក្នុងធម្មជាតិមិនអាចផ្គត់ផ្គង់បានតាមតម្រូវការឡើយ។

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ រដ្ឋបាលជលផលនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បាននឹងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាកសិករនូវវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានជលផលឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពនៅតាមតំបន់ដែនទឹកធម្មជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយជួយរៀបចំបង្កើតឲ្យមានសហគមន៍គ្រប់គ្រងធនធានជលផលនៅតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីឲ្យប្រជាកសិករយល់ច្បាស់ពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានជលផលក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន។

ក្រៅពីនេះ រដ្ឋបាលជលផលបាននឹងកំពុងអនុវត្តការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី ដោយសហការជាមួយអង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិនានា ក្នុងគោលបំណងដើម្បីធានាការផ្គត់ផ្គង់សាច់ត្រីទៅគ្រប់តំបន់ដែលប្រជាកសិករកំពុងទទួលការខ្វះខាតសាច់ត្រីទទួលទាន។ បច្ចុប្បន្នមានប្រជាកសិករជាច្រើនគ្រួសារបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីពីមន្ត្រីជំនាញនៃរដ្ឋបាលជលផលសហការជាមួយបណ្តាអង្គការនានា និងដោយមានការចូលរួមពីកសិករផង ទាំងនេះបានធ្វើឲ្យពួកគាត់កំពុងមានសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីកាន់តែច្រើនឡើងៗពីមួយឆ្នាំ ទៅមួយឆ្នាំ។ ម្យ៉ាងទៀត ដើម្បីដោះស្រាយបានការផ្គត់ផ្គង់កូនត្រីពូជដល់ប្រជាកសិករនៅតាមមូលដ្ឋាន រដ្ឋបាលជលផលក៏បាននឹងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសផលិតកូនត្រីពូជ ឲ្យមានតាមភូមិឃុំ ងាយស្រួលកសិករទំនាក់ទំនងរកជាវកូនត្រីពូជមកដាក់ចិញ្ចឹមបាន។

ដើម្បីពង្រីកការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីនេះ ឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀតនោះ រដ្ឋបាលជលផលបានរៀបចំសៀវភៅ(**បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ ក្នុងស្រះ ក្នុងស្រែ និងស្រះក្រាលកៅស៊ូប្លាស្ទិក**) នេះឡើងសំដៅជួយប្រជាកសិករនៅគ្រប់ទីកន្លែងឲ្យចេះបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី និងចូលរួមសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីឲ្យបានផុសផុលទាំងអស់គ្នា ដើម្បីដោះស្រាយម្ហូបអាហារប្រចាំថ្ងៃ បង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារ និងកាត់បន្ថយការចាប់ត្រីពីធម្មជាតិផង។

ជំពូកទី១
បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះជាលក្ខណៈគ្រួសារ

១- ការជ្រើសរើសទីតាំងជីកស្រះ

គោលបំណង៖

- ជ្រើសរើសទីតាំងជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រីបាន ត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស ដើម្បីចិញ្ចឹមត្រីទទួល បានជោគជ័យ។
- និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់ គ្រងស្រះចិញ្ចឹមត្រី។

តើយើងត្រូវជ្រើសរើសទីតាំងជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រីយ៉ាងដូចម្តេច?

ស្រះគួរជីក:

- នៅជិតផ្ទះងាយស្រួលគ្រប់គ្រង
- ស្រះគួរជីកនៅកន្លែងទំនាប ប៉ុន្តែមិនលិចទឹក នៅរដូវវស្សា(ឬលិចតិចតួចតែអាចលើកភ្លឺ ទប់បាន)។
- ស្ថិតនៅទីវាលស្រឡះ គ្មានដើមឈើព័ទ្ធជុំវិញ និងដីគ្មានជាតិអាស៊ីត។
- ដីមិនជ្រាបទឹកឬមានកម្រិតជ្រាបតិចតួច
- ជិតប្រភពទឹក ប្រសិនបើមាន
- ស្រះជាប់ស្រែកាន់តែប្រសើរ
- នៅឆ្ងាយពីតំបន់ ដែលមានការប្រើប្រាស់ ថ្នាំពុលកសិកម្មផ្សេងៗ។

ពុំគួរជីកស្រះមានដើមឈើធំៗព័ទ្ធជុំវិញ

ពុំគួរជីកស្រះក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ថ្នាំពុលកសិកម្ម